

Частина перша

Болить мені... Ти знаєш, як болить?
Болить біда, що зараз в Україні.
Ця рана душу втомлену ятрить.
І сліз не можу втримати я нині...

Ліна Костенко

Розділ I

Геник дістав із портмоне квиток на рейсовий автобус. Йому випало сьоме місце. Цього разу він не думав про те, чи місце знаходиться з сонячного боку і всю дорогу дошкулятиме спека, чи в рятівній тіні — звернув увагу лише на число сім. «Сімка — щасливе число, — майнула думка, — тож усе буде добре».

Геннадій допалив цигарку, дочекавшись, поки останній пасажир увійшов у салон, недопалок кинув у сміттєвий бак, поправив ремінь наплічника і знайшов своє сьоме місце. Усе складалося непогано. Йому випало їхати з несонячного боку, в салоні автобуса було чисто і навіть не спекотно. Автобус повільно рушив з місця, плавно колихнувся у вибоїні й виїхав на пряму дорогу. За мить він уже віз своїх пасажирів до місця призначення, і Гена подумав, що напевно у кожного з цих людей є місце, де їх чекають, люблять, можливо, сумують за ними, а його пункт призначення не позначений на жодній мапі світу і має незвичну назву — війна. Зазвичай люди поспішають у зворотному напрямку, тікаючи від війни, і лише меншість, найчастіше чоловіки,

прямують туди, де лунають вибухи: вони йдуть назустріч клятій війні, щоб її зупинити.

Геннадій тішився з того, що мати одразу повірила йому. Вона сама не вмiла брехати і не навчила своїх дітей, до того ж мама відчувала фальш якимось шостим відчуттям, і вони з Іванною з дитинства навіть не намагалися її обманути, заздалегідь знаючи, що їх одразу виведуть на чисту воду. Напевно, вчинки Іванни знищили це відчуття, бо вона одразу легко повірила легенді си-на про роботу водієм у Києві. Геник не соромився цієї брехні, бо й справді, іноді брехня буває святою. Навіщо мамі зайві хвилювання? Звісно, правда рано чи пізно розкриється, але то буде потім, не зараз, коли материнське серце крається на шматки за без-таланну доньку. Гена попросив матір не проводити його, бо, мовляв, його проведе Уля, і вона погодилася. Улянка, на превеликий подив хлопця, навідріз відмовилася прийти на автовокзал. Коли дівчина дізналася, що він має намір їхати до Марка на фронт, аби поповнити лави захисників країни, заявила, що поїде з ним. Геннадій оцінююче подивився на худеньку постать дівчини, і, уявивши, як вона зігнеться та зойкне під вагою автомата, як він потягне її плечі донизу, щиро засміявся.

— Не сміши мене, Улянко, — сказав він тоді. — Війна не для жінок.

— Але погодься — я стріляю влучніше за тебе, — зауважила дівчина.

— Згоден. — Гена обійняв її. — Війна — жіночого роду, але вона і жінка не можуть бути разом. Війна — монстр, який пожирає життя, а жінка створена для того, щоб дарувати світові нові життя. Випробування, які влаштовує війна, не для слабкої статі.

— Але я можу бути корисною — я добре стріляю, — вперто повторила дівчина і, від образи закопилівши губки, відвернулася.

— Там не тир, де перед тобою іграшкова ціль і маєш час прицілитися, в житті все навпаки: твоя ціль — людина, яка хоче жити, а ти повинна відібрати в неї найцінніше. Цілячись у когось, сама будеш чиєюсь ціллю. Я не хочу, аби хтось полював на тебе як на хижого звіра.

Улянка довго мовчала. Важко було здогадатися, що вона думає в такі миті. Чи погоджується з ним, чи ні? Геннадій ще не до кінця навчився розуміти її мовчанку, тому додав:

— Я маю знати, що мене чекають вдома. Згадка про тебе буде мене зігрівати, давати надію на повернення. Я просто мушу вижити, щоб повернутися до тебе і знову обійняти. Розумієш?

Улянка мовчки кивнула і, загадково посміхнувшись, поклала йому голову на плече. Мила, добра дівчинка! Вона стільки років страждала від неподіленого кохання, а він був такий сліпий! Перед від'їздом Гена щодня зустрічався з Улянкою. Намагаючись надолужити згаяний час, він дарував їй світлі посмішки і тепло душі, обіймав за плечі, пригортав до себе, цілував м'які спокусливі губи і не більше. Підсвідомо він відчував, що дівчина не готова до ближчих, інтимних стосунків — ще ятрить рана від згвалтування Змієм. Іноді Геніку хотілося бути з нею лагіднішим, але він стримував себе, побоюючись образити Улю, щоб вона, бува, не вирішила, що він з нею лише із жалю. Часом він і сам не міг стовідсотково заприсягнутися, що кохає її щиро, — занадто багато часу він бачив у ній лише надійного друга. Геніка притягала невидима сила неймовірної ніжності до мовчазної, потаємної дівчини з волошковими очима, йому було комфортно поруч з нею, але ж кохання не може бути недостигим плодом або квітковим пуп'янком — має дозріти, налитися найкращими почуттями, розквітнути, щоб наділити людину найщасливішими митями життя. І хлопець не квапив події, він насолоджувався зустрічами з Улею, відчуваючи, як повільно, але впевнено його душа наповнюється теплом і приємним щемом. Геннадій помічав, як Уля з переполоханого пташенятка перетворюється на впевнену в собі жінку, як щільніше притискається всім тілом до нього, коли він її обіймає, як її уста щоразу сміливіше торкаються його губ і завмирають надовше, смакуючи солодощі кохання. Наче все добре, та одне «але» не давало Геніку спокою.

Війна... Не «АТО», як повторювали диктори новин та речники міністерства оборони, а справжня війна. Щодня з екранів телевізорів лилися невтішні новини з фронту, гинули хлопці, і в Сєвєродонецьку було добре чути вибухи на лінії розмежування неподалік

від міста. Десь там боронив спокій мирного населення друг Геніка Марк, тож хлопець, як тільки більш-менш одужав, вирішив, що його місце там, де повинен бути кожен свідомий громадянин країни. Рішення піти на війну Геннадій прийняв самостійно, ні з ким не радячись. Він добре розумів, що його не відправлять на фронт через військкомат за станом здоров'я, та й не попадали під призов мешканці Луганщини, тому Гена телефонував Марку і просив допомоги. Врешті-решт, друг подзвонив і повідомив, що командир готовий провести з ним навчання на місці. Не гаючи часу, Геннадій повишкрібав з усіх заначок та карток залишки грошей, нашвидкуруч покидав у наплічник речі першої необхідності, купив квиток на автобус і лише тоді про все розповів Улянці.

— Ти прийдеш на автовокзал мене проводити? — спитав юнак, коли, здавалося, дівчина швидко погодилася не їхати разом з ним на фронт.

— Ні, не прийду, — тихо, але впевнено відповіла Уля.

— Чому?! — Він був неабияк здивований.

Уляна відвела погляд.

— Не люблю проводити, — мовила, — забагато суму. Краще я приготую вечерю, спечу торт, посидимо вдома.

— Гарзд, — погодився Геннадій. — З мене шампанське.

Того вечора вони намагалися не говорити про війну — хотілося зберегти в пам'яті щось тепле і хвилююче. Згадували перше знайомство, поїздки в Слов'янськ на солоні озера, переглянули фотографії, де була їх Лугандія в повному зборі.

— Які ми тут безтурботні та щасливі, — зауважив Геннадій, вкладаючи в теку останнє фото.

— Здавалося, що так буде завжди, — зітхнула Уля.

— Не сталося, — у напівтемряві пролунало сумно, як подих далекого минулого, куди нема вороття.

— Я хочу запам'ятати тебе таким, яким ти є зараз, — сказала Улянка, дістаючи аркуш паперу та олівець.

— Ввімкнути світло?

— Ні, не треба. Нехай будуть свічки, на столі — келихи з недопитим шампанським, і ти, трохи сумний, задумливий і незвично